

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.28/11/2022.

A Tanács tagjai: Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező:

Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője:

Dr. Bakos Balázs felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő:

Bács-Kiskun Megyei Tudományos
Ismeretterjesztő Társulat
(Kecskemét, Rákóczi út 2.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Dr. Halász Erik felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
Imperial Tender Kft.
(Budapest, Bimbó út 1-5. A. lház. 3. em. 1.)

Az érdekelt:

„ÁIPLI BUSZ” Kft.
(Szabadszállás, Honvéd u. 2216 hrsz.)

Az érdekelt képviselője:

Dr. Vásárhelyi Buda ügyvéd
Vásárhelyi & Bodoki Ügyvédi Iroda
(Budapest, Széchenyi István tér 7-8.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: EFOP-3.3.6-17-2017-00015 projekt keretein belül különjáratú személyszállítási szerződés a Bács-Kiskun Megyei TIT ajánlatkérő részére, 19.350.489.-Ft (EKR000661652018)

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alapján megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 142. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 100.000.-Ft, azaz százezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást folytatott a Kbt. 113. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben meghatározott szolgáltatás megrendelés tárgyában, amellyel kapcsolatban 2018. szeptember 13-án összefoglaló tájékoztatást tett közzé az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (a továbbiakban: EKR). Az eljárás azonosítószáma: EKR000661652018.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívást (a továbbiakban: felhívás) 2018. szeptember 24-én küldte meg az általa kiválasztott és az érdeklődésüket jelző gazdasági szereplőknek.

2. A felhívás II.2.4) pontja alapján a közbeszerzés mennyisége:

„Az Élmeny központba tartozó vidéki iskolák célcsoportjait hétfő-kedd és szerdai napokra vonatkozó személyszállítás nyújtása.

Alkalm: 309

Várható km: 42600

Létszáma: 57 fő

A beszerzésre kerülő szolgáltatás ajánlatkérő által elvárt műszaki paramétereit is tartalmazó közbeszerzési műszaki leírás a felhívást kiegészítő további közbeszerzési dokumentumokban kerül részletezésre.”

3. A felhívás II.2.7) pontja alapján a szerződés időtartama: 2018. november 1. - 2021. február 28.

4. A felhívás II.2.12) pontja szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott, a projekt hivatkozási száma: EFOP-3.3.6-17-2017-00015, a projekt megnevezése: „Természettudományos tudástár és élményközpont”.

5. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) pontjában – többek között – a következő műszaki, szakmai alkalmassági előírást tette:

„Ajánlattevő a műszaki és szakmai alkalmassági követelmények tekintetében alkalmatlan, ha: [...] M/3) nem rendelkezik legalább az alábbi gépekkel, berendezésekkel, vagy bérletükre szerződéssel:

- 2 db busszal, melyek rendelkeznek az alábbi tulajdonsággal:

- létszáma legalább 57 fős;

- környezetvédelmi besorolás: legalább EURO5;
- klíma;
- állófűtés;
- biztonsági öv;
- mikrofonnal felszerelt.”

6. A 2018. október 5-i ajánlattételi határidőig egy ajánlat érkezett, amelyet az érdekelt nyújtott be. Az érdekelt ajánlatában az M/3) műszaki, szakmai alkalmassági követelménynek egy saját és egy az Atlasz Busz Kft. kapacitást biztosító szervezet tulajdonában lévő autóbusszal felelt meg. A hiánypótlás során a kapacitást biztosító Atlasz Busz Kft.-t a teljesítésben résztvevő már ismert alvállalkozóként megjelölte ajánlatában. Az ajánlat tartalmazta az Atlasz Busz Kft.-vel kötött előszerződést.

7. Az ajánlatkérő 2018. október 19-én készítette el az összegezést, amely szerint az eljárás eredményes volt, nyertes ajánlattevőként az érdekeltet nevezte meg, az összekezésben az Atlasz Busz Kft. alvállalkozóként és alkalmasság igazolásában résztvevő szervezetként került megjelölésre.

8. Az ajánlatkérő, mint megrendelő és az érdekelt, mint vállalkozó 2018. november 1-én különjáratú személyszállítási szerződést kötöttek.

A szerződés 4.1 pontja szerint: „Megrendelő a jelen szerződés aláírásával megrendeli Vállalkozótól az alábbi személyszállítási feladat elvégzését:

Szállítandó személyek száma: maximum 57 fő/alkalom, gyermekszállítás – vonatkozó előírások és az 1. számú mellékletben meghatározottak alapján

Szerződés jellege: határozott időtartamú. Időtartam: szerződés megkötésétől 2021. február 28-ig tart, eddig az időpontig hatályos a szerződés”

A szerződés 4.2 pontja szerint: „A Vállalkozó – jelen feladathoz biztosított – járműve(i): Vállalkozó alábbi járművei megfelelnek a legkorszerűbb előírásoknak, valamint speciális feladatok elvégzésére is felkészítettek, gyermek szállítás esetén a kötelező „Gyermekszállítás” jelzéssel is ellátottak. Típus: Kialakítás: Ülőhelyek száma: fő 57 max., Felszereltség: - környezetvédelmi besorolás: legalább EURO5, klíma, állófűtés, biztonsági öv, mikrofonnal felszerelt. A járműveknek nem tartozéka a biztonsági gyermekülés vagy az ülőmagasító, így ezek szükségessége esetén, azok biztosítása a Vállalkozó kötelezettsége.”

A szerződés 5.7. pontja szerint: „Az 1. számú mellékletben részletezett szolgáltatás ellenértéke 658.280.- Ft + ÁFA/hónap, azaz hatszázötvennyolcezer-kettőszáznyolcvan Ft + ÁFA/hónap, amely magában foglalja a Vállalkozót terhelő valamennyi járulékos költséget is.”

A szerződés 9.2. pontja szerint: „Megrendelő a szerződést bármikor, írásban, indoklás nélkül 30 napos felmondási idővel felmondhatja, köteles azonban helytállni a Vállalkozó által már teljesített és leigazolt alkalmakért.”

9. Az érdekelt, mint megrendelő és az Atlasz Busz Kft., mint vállalkozó 2018. november 1-én különjáratú személyszállítási szerződést kötöttek, melynek tárgya az ajánlatkérő és az érdekelt között a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben meghatározott személyszállítási feladatok ellátása volt, azzal azonos időtartamban. A vállalkozói díj a szerződés 5.1. pontja szerint napi nettó 50.000.-Ft volt.

A menetlevelek tanúsága szerint az Atlasz Busz Kft. tevélegesen nem vett részt a szerződés teljesítésében.

10. Az érdekelt, mint megrendelő és a „RÓNA BUSZ TRAVEL” Kft., mint vállalkozó 2020. január 30-án különjáratú személyszállítási szerződést kötöttek, melynek tárgya az ajánlatkérő

és az érdekelt között a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben meghatározott személyszállítási feladatok ellátása volt, az aláírástól 2021. február 28-ig. A vállalkozói díj a szerződés 5.1. pontja szerint napi nettó 40.000.-Ft volt.

A menetlevelek tanúsága szerint a „RÓNA BUSZ TRAVEL” Kft. részt vett a szerződés teljesítésében 2020. február hónapban, összesen nyolc alkalommal.

11. Az ajánlatkérő a szerződést 2020. szeptember 14-én 30 napos felmondási idővel a szerződés 9.2. pontja alapján felmondta.

A hivatalbóli kezdeményezés

12. A hivatalbóli kezdeményező 2022. január 24-én nyújtotta be a kezdeményezését a Döntőbizottsághoz, amelyben jogsértés megállapítását kérte és a következőket adta elő.

13. A kezdeményező figyelemmel a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések teljesítésének és módosításának Közbeszerzési Hatóság által végzett ellenőrzéséről szóló 308/2015. (X. 27.) Korm. rendelet (308/2015 Korm. rendelet) 4. §-ára, 12. §-ára, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 103. § (1) bekezdésére a 2021. május 13. napján a szerződés teljesítésének szerződés-ellenőrzési eljárás keretében történő ellenőrzését rendelte el.

14. Az érdekelt az M/3. alkalmassági követelmény igazolására az ajánlatában bemutatott Atlasz Busz Szolgáltató Kft.-t „rendelkezésre tartott gépjármű formájában vette igénybe”. Az érdekelt a szerződés teljesítése során – gazdasági okokra tekintettel – ajánlatkérői javaslat alapján a Róna Busz Travel Szolgáltató Kft.-t vontta be az alkalmasságot igazoló Atlasz Busz Szolgáltató Kft. szervezet helyett a szerződés teljesítésébe. A szerződés-ellenőrzési eljárás során az ajánlatkérő nyilatkozott arról, hogy a Kbt. 138. § (2)-(3) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítését, a Róna Busz Kft. M/3. alkalmassági követelményeknek való megfelelését nem ellenőrizte, mert az érdekelttől alvállalkozóra vonatkozó bejelentés hozzá nem érkezett.

15. A Kbt. 142. § (1) bekezdésében előírt dokumentálási kötelezettség összhangban van és megerősíti a Kbt. 46. § (1)–(2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, miszerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig köteles dokumentálni és az iratokat megőrizni.

A közbeszerzési eljárásban előírt alkalmassági követelmény teljesítése érdekében az ajánlattevő jogosult más szervezet vagy személy erőforrásaira támaszkodni a Kbt. 65. § (7) bekezdése alapján. A műszaki és szakmai alkalmassági követelmény teljesítése érdekében történő bevonás esetén a kapacitást biztosító szervezetnek szerződésben vagy előszerződésben kötelezettséget kell vállalnia, amellyel alátámasztja, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak az adott szerződés teljesítésének időtartama alatt.

A Kbt. 138. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárásban az alkalmasság igazolása körében megnevezett személyek, szervezetek szerződés teljesítésébe történő bevonása elmaradhat vagy helyettük más bevonható. A jogalkotó ezen helyzet kezelésére is biztosít jogszerű lehetőséget a hivatkozott jogszabályhely második mondata szerint azzal, hogy az alkalmassági követelményeknek való megfelelés további biztosítása szükséges, azaz, ha az érdekelt önmagában, vagy a helyettesítő személlyel, szervezettel együtt megfelel azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyekre a kapacitást biztosító személyt, szervezetet bevonta. Ilyen esetben az alkalmassági követelménynek való megfelelés ellenőrzése és annak dokumentálása az ajánlatkérő kötelezettsége a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján.

16. Az érdekelt a kezdeményezőnek úgy nyilatkozott, hogy utóbb a Róna Busz Travel Kft.-t vont be alvállalkozóként a teljesítésbe azzal, hogy az alkalmassági követelményeknek ugyanúgy megfelelt. Az érdekelt a Róna Busz Kft.-vel 2020. január 30. napján kötött különjáratú személyszállítási szerződést. Az érdekelt szerint az alvállalkozói szerződés és a kizáró okokról szóló nyilatkozat az ajánlatkérő részére történő átadására 2020. január végén - február elején került sor.

17. Az ajánlatkérő tudomással bírt arról, hogy a Róna Busz Kft. teljesítésbe történő bevonásával az alkalmasság igazolásához bemutatott szervezet cseréjére került sor, így a Róna Busz Kft. tekintetében a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján ellenőrizni kellett volna, hogy a bevont szervezet megfelel-e azon minimumkövetelményeknek, melyeknek az érdekelt a közbeszerzési eljárás során az Atlasz Busz Szolgáltató Kft.-vel együtt felelt meg. A fentiekben foglaltakra tekintettel az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét akkor, amikor az alkalmasság igazolásához bevont szervezet cseréjét követően a bevont szervezet tekintetében az M/3. alkalmassági követelményeknek való megfelelést a szerződés teljesítésébe történő bevonást megelőzően nem ellenőrizte, valamint ezzel együtt a teljesítést teljes körűen nem dokumentálta.

18. A kezdeményező által folytatott hatósági ellenőrzési eljárás során az ajánlatkérő 2021. június 9-én tett nyilatkozata szerint:

„Nincs tudomásunk arról, hogy az ajánlattevő alvállalkozót vett volna igénybe, egy alkalom kivételével, amikor az ajánlattevő képviselője, Áipli László, aki a buszokat vezette, megbetegedett, és helyette egy hétig a Rónabusz Kft. szállította a diákokat. A menetlevelet a Rónabusz Kft. adta le, azonban számlát az Áipli Busz Kft. küldött.”

19. A kezdeményező által folytatott hatósági ellenőrzési eljárás során az érdekelt 2021. június 18-án tett nyilatkozata szerint:

„Előadjuk, hogy az Atlasz-Busz Kft.-vel a közreműködésre a szerződést megkötöttük (alvállalkozói szerződés), azaz az igénybevétele megtörtént, azaz a kapacitásait a rendelkezésre tartott gépjármű formájában igénybe vettük. A teljesítés 2018. november 10. napja és 2020. január 30. napja közötti tartama alatt Társaságunk a saját tulajdonú gépjárművel teljesített. Ezt követően – gazdasági okok miatt – más alvállalkozót vontunk be a teljesítésbe azzal, hogy a Kbt. 138. § (2) bekezdése alapján az utóbb bevont Róna Busz Travel Kft.-vel azoknak az alkalmassági követelményeknek ugyanúgy megfeleltünk, amelyeknek a közbeszerzési eljárásban az Atlasz-Busz Kft.-vel együtt feleltünk meg.

Álláspontunk a megkötött alvállalkozói szerződés és a gépjármű rendelkezésre tartása alapján a kapacitás igénybevétele megtörtént.

Az eljárás során az ajánlatkérő ajánlására bevonásra került a Róna Busz Travel Kft., a velük kötött alvállalkozói szerződést mellékelten megküldjük. [...]

Tekintettel arra, hogy az alvállalkozót az ajánlatkérő ajánlotta, így egyértelmű, hogy erről az ajánlatkérő is tudomással bírt. Ezzel kapcsolatban csatoljuk a kapcsolódó e-mail üzenetet, az egyeztetések e-mailben és szóban történtek. A kizáró okok alóli mentességre vonatkozó igazolást a 3. számú mellékletben már csatoltuk. Az alvállalkozói szerződés és a kizáró okokra vonatkozó nyilatkozat 2020. január végén-február elején került személyesen átadásra az ajánlatkérő részére.”

20. A kezdeményező által folytatott hatósági ellenőrzési eljárás során az ajánlatkérő 2021. december 21-én tett nyilatkozata szerint:

„Nyilatkozunk, hogy a teljesítés során ajánlatkérőhöz nem érkezett alvállalkozói bejelentés a nyertes ajánlattevő részéről, így ajánlatkérő a Kbt. 138. § (2)-(3) szerinti ajánlattevői kötelezettséget nem tudta/tudhatta ellenőrizni.

Megjegyezzük továbbá, hogy a Róna Busz Kft. által teljesített szállítások alkalmával nem merült fel olyan körülmény, amely miatt teljesítés nem lett volna megfelelő vagy ajánlatkérőnek feltűnhetett volna, hogy mind a kiállított buszok, mind a személyzet alkalmatlan lett volna a teljesítésre.

Tekintettel arra, hogy alvállalkozói bejelentés a nyertes ajánlattevő részéről nem érkezett, így Ajánlatkérő a teljesítések napján nem vizsgálta/vizsgálhatta az eljárást megindító felhívás szerinti alkalmassági minimumkövetelményeknek történő megfelelést.”

21. A kezdeményező a feltételezett jogsértést arra alapította, hogy az ajánlatkérő az M/3. alkalmassági követelményeknek történő megfelelést a teljesítés kezdő időpontját, azaz 2020. február 3. napját megelőzően a Róna Busz Kft. tekintetében nem ellenőrizte, a teljesítést teljes körűen nem dokumentálta.

A kezdeményező szerint az ajánlatkérő valószínűsíthetően tudomással bírt a Róna Busz Kft. teljesítésbe történő bevonásáról, az érdekelt és a kapacitást biztosító szervezet akadályoztatása az ajánlatkérő számára ismert körülmény volt.

22. Mindezekre tekintettel a kezdeményező kérte a Döntőbizottságot, hogy állapítsa meg a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértését, valamint a Kbt. 165. § (6) bekezdésének e) pontjára tekintettel a jogsértővel szemben bírságot szabjon ki.

Az ajánlatkérő nyilatkozata

23. Az ajánlatkérő előadta, hogy a teljesítés során az ajánlatkérőhöz nem érkezett alvállalkozói bejelentés az érdekelt részéről, így az ajánlatkérő a Kbt. 138. § (2)-(3) szerinti ajánlattevői kötelezettséget nem tudta/tudhatta ellenőrizni. A Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési kötelezettségét is csak utólagosan tudta volna teljesíteni az ajánlatkérő az alvállalkozói bejelentés hiányában.

24. Az ajánlatkérő nyilatkozott arról, hogy a közbeszerzéshez, illetve a szerződés teljesítéséhez kapcsolódó iratok rendszerezésekor, a leadott menetlevelek és utas listák között utóbb megtalálták a Róna Busz Kft. nyilatkozatát és a buszok forgalmi engedélyeinek másolatát, melyeket a Róna Busz Kft. az első teljesítése alkalmával adott oda az egyik kísérőtanárnak. A Róna Busz Kft. nyilatkozata, illetve a becsatolt forgalmi engedélyek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Róna Busz Kft. megfelel az M/3. pontban előírt alkalmassági minimumkövetelményeknek.

A Róna Busz Kft. által teljesített szállítások alkalmával nem merült fel olyan körülmény, amely miatt a teljesítés nem lett volna megfelelő vagy az ajánlatkérőnek feltűnhetett volna, hogy mind a kiállított buszok, mind a személyzet alkalmatlan lett volna a teljesítésre.

Tekintettel arra, hogy alvállalkozói bejelentés az érdekelt részéről nem érkezett, így az ajánlatkérő a teljesítések napján nem vizsgálta/vizsgálhatta az eljárást megindító felhívás szerinti alkalmassági minimumkövetelményeknek történő megfelelést, azonban az újonnan becsatolt dokumentumokból egyértelműen megállapítható a Róna Busz Kft. M/3. pont szerinti alkalmassága.

25. Az ajánlatkérő a szerződés teljesítése során mindvégig jóhiszeműen járt el és az nem elvárható, illetve nem életszerű, hogy egy olyan körülményt vizsgáljon (a teljesítések napján), amely előzetesen hozzá nem került bejelentésre az érdekelt részéről. Az sem elvárható az ajánlatkérőtől, hogy a helyszínen lévő kísérőtanárok vizsgálják az éppen érkező buszokat, azok megfelelőségét. Az ajánlatkérő mulasztása csupán az érdekelt mulasztásából fakad. Ezekről függetlenül a teljesítések megfelelően történtek a Róna Busz Kft. részéről és a becsatolt igazolások alapján a vélt jogsértés, tényleges, tartalmi jogsértést nem okozott, hiszen a Róna Busz Kft. alkalmassága igazolt volt.

A fentiekre tekintettel az ajánlatkérő a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségének eleget tett, így a kezdeményező által feltárt és hivatkozott jogsértés nem megalapozott.

26. Az érdekelt 2020. januárjában jelezte az ajánlatkérő részére, hogy egészségügyi problémák miatt – nem gazdasági nehézségek miatt - a januári-februári teljesítéseket csökkentett létszámban egy busszal tudja csak teljesíteni. Az ajánlatkérő a szerződés folyamatos és szerződésszerű (2 busszal történő) teljesítése céljából valóban tett javaslatot az érdekeltnek, hogy próbálja meg alvállalkozókkal megoldani a teljesítést.

Az érdekelt 2020. január 27-i levelében kizárta a Róna Buszt Kft.-t a szóba jöhető alvállalkozók köréből, azonban január 28-i levelében már zavartalan teljesítésről ír, melyből az ajánlatkérő arra következtetett, hogy az érdekelt szállítási problémája megoldódott.

27. Az ajánlatkérő kérte a Döntőbizottságot, hogy a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésének megalapozatlanságát és jogsértés hiányát állapítsa meg, illetve bírság kiszabásától tekintsen el.

Az érdekelt nyilatkozata

28. Az érdekelt előadta, hogy a Róna Busz Kft. bevonásával kapcsolatban a felek között egyeztetések folytak, az alvállalkozót ténylegesen az ajánlatkérő ajánlotta. Ebből következően fel sem merült az érdekeltben, hogy a bevonásra kerülő alvállalkozó személye ne lenne ismert az ajánlatkérő előtt, mivel az ajánlás túlmenően több alkalommal telefonon is egyeztettek a felek, illetve a teljesítés során is nyilvánvaló volt az ajánlatkérő részére, hogy a Róna Busz Kft. végezte a szolgáltatás egy részét. Az érdekelt igyekezett minden szükséges előírásnak megfelelni, az alvállalkozói szerződés és a kizáró okokra vonatkozó nyilatkozat is elkészült az alvállalkozó bevonásával egyidejűleg, amely a felek közötti szokásoknak megfelelően személyesen átadásra is került az ajánlatkérő részére. Az érdekelt egészen a jelen eljárás megindításáig abban a megalapozott feltevésben volt, hogy azzal, hogy a szükséges dokumentumokat átadta az ajánlatkérő részére, az ajánlatkérő a Kbt. szerinti kötelezettségeit teljesíteni tudja.

A felek közötti kapcsolat jellemzően e-mailen, illetve telefonon történt. Több alkalommal is egyeztettek a felek a Róna Busz Kft. teljesítésével összefüggésben, az ajánlatkérő azonban nem említette, hogy bármilyen dokumentum hiányzik a szabályszerű eljáráshoz.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

29. Az ajánlatkérő 2018. szeptember 24. napján indította meg azt a közbeszerzési eljárást, amelynek eredményeként 2018. november 1. napján kötött vállalkozási szerződést az egyéb

érdekelttel, ezért a Döntőbizottság az ezen a napon hatályos jogszabályok alapján járt el a jogorvoslati eljárás során.

30. A Döntőbizottság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel járt el a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltak vizsgálatára során.

A Kbt. 2. § (1) bekezdése értelmében a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A Kbt. 46. § szerint:

(1) Az ajánlatkérő minden egyes közbeszerzési eljárását - annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig - írásban vagy a közbeszerzési eljárás elektronikus lefolytatása esetén e törvény felhatalmazása alapján alkotott jogszabály szerint elektronikusan köteles dokumentálni.

(2) A közbeszerzési eljárás előkészítésével, lefolytatásával kapcsolatban keletkezett összes iratot a közbeszerzési eljárás lezárulásától [37. § (2) bekezdés], a szerződés teljesítésével kapcsolatos összes iratot a szerződés teljesítésétől számított legalább öt évig meg kell őrizni. Ha a közbeszerzéssel kapcsolatban jogorvoslati eljárás indult, az iratokat annak - közigazgatási per esetén a közigazgatási per - jogerős befejezéséig, de legalább öt évig kell megőrizni.

(3) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzési Hatóság vagy jogszabályban feljogosított más szerv kérésére a közbeszerzéssel kapcsolatos iratokat megküldeni vagy részükre elektronikus úton hozzáférést biztosítani.

A Kbt. 138. § (2) bekezdés alapján az ajánlattevőként szerződő fél a teljesítéshez az alkalmasságának igazolásában részt vett szervezetet a 65. § (7) bekezdése szerint az eljárásban bemutatott kötelezettségvállalásnak megfelelően, valamint a 65. § (9) bekezdésében foglalt esetekben és módon köteles igénybe venni, valamint köteles a teljesítésbe bevonni az alkalmasság igazolásához bemutatott szakembereket. E szervezetek vagy szakemberek bevonása akkor maradhat el, vagy helyettük akkor vonható be más (ideértve az átalakulás, egyesülés, szétválás útján történt jogutódlás eseteit is), ha az ajánlattevő e szervezet vagy szakember nélkül vagy a helyette bevont új szervezettel vagy szakemberrel is megfelel - amennyiben a közbeszerzési eljárásban az adott alkalmassági követelmény tekintetében bemutatott adatok alapján az ajánlatkérő szűkítette az eljárásban részt vevő gazdasági szereplők számát, az eredeti szervezetekkel vagy szakemberrel egyenértékű módon megfelel - azoknak az alkalmassági követelményeknek, amelyeknek az ajánlattevőként szerződő fél a közbeszerzési eljárásban az adott szervezettel vagy szakemberrel együtt felelt meg.

A Kbt. 142. § (1) bekezdés értelmében az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

31. A Döntőbizottság megvizsgálta a hivatalbóli kezdeményezésben előadottakat és megállapította, hogy a kezdeményezés az ajánlatkérővel szemben került előterjesztésre és a Kbt. 142. § (1) bekezdésre tekintettel kérte jogsértés megállapítását.

32. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés keretei között járt el a jogorvoslati eljárás során.

33. A Kbt. a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítése a szerződés teljesítése során cím alatt a Kbt. 142. § (1) bekezdésében elsődlegesen az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettségét írja elő. A Kbt. preambulumban rögzített, a közpénzek hatékony felhasználásának átláthatósága és nyilvános ellenőrizhetőségének biztosítása, mint jogalkotói cél a szerződés teljesítése során is kiemelt jelentőséggel bír. A közbeszerzési eljárás eredményeként kötött szerződést a közbeszerzési eljárás dokumentumainak, az eljárás során megtett ajánlatnak és a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak megfelelően kell teljesíteni. A szerződésszegés elkerülését és a szerződésszerű teljesítés utólagos ellenőrzésének lehetőségét is hivatott garantálni a Kbt. alapelvei között rögzített átláthatóság biztosításának követelménye.

34. Az átláthatóság követelményének teljesülését biztosítja a Kbt. 46. § azzal, hogy kógens rendelkezésként írja elő az ajánlatkérő számára a közbeszerzési eljárás dokumentálásának kötelezettségét a közbeszerzési eljárás előkészítésétől egészen az eljárás alapján kötött közbeszerzési szerződés teljesítéséig. A dokumentumok megőrzésének kötelezettségét a szerződés teljesítésének befejezésétől számított legalább öt éves időintervallumban rögzíti a Kbt. rendelkezése.

35. Az átláthatóság alapelvi követelményét biztosító dokumentálási kötelezettség érvényesülése esetén a szerződésszerű teljesítés kétséget kizáróan bizonyítható, akár a szerződés teljesítését követő hosszabb idő elteltével is.

36. A Kbt. 142. § (1) bekezdése azt is előírja az ajánlatkérő számára, hogy a dokumentálás körében konkrétan milyen cselekményeket kell elvégeznie. Ellenőrizni és dokumentálni köteles az ajánlatkérő a szerződéses kötelezettségek teljesítését. Az ajánlatkérő ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége kiterjed valamennyi szerződéses kötelezettség teljesítésére, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, továbbá különösen a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítésre, annak okaira.

37. A Kbt. ugyanakkor nem írja elő formakényszerét a dokumentálásnak, tehát bármilyen írásos dokumentum alkalmas lehet annak tanúsítására, hogy az ajánlatkérő eleget tett az ellenőrzési kötelezettségének.

38. A Kbt. által szabályozott ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség az ajánlatkérői minőségből fakad, az ajánlatkérők számára már a közbeszerzési eljárás megindításakor ismert, a Kbt. kógens rendelkezéseinek nem ismeretére egyetlen ajánlatkérő sem hivatkozhat eredményesen.

39. A közbeszerzési eljárás során az egyéb érdekelt az Atlasz Busz Kft.-t jelölte meg kapacitást nyújtó szervezetként az alkalmassági követelmény igazolása körében, akinek a szerződés teljesítése során alvállalkozóként részvételéről nyilatkozott. A felek között létrejött előszerződés csatolásra került. A felek által nem vitatottan a szerződés teljesítése során az egyéb érdekelt a Róna Busz Travel Kft. szolgáltatását is igénybe vette.

40. A fentiek előre bocsátását követően a Döntőbizottság azt rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményezés nem állította, hogy az egyéb érdekelt által a szerződés teljesítésébe utóbb bevont Róna Busz Travel Kft. nem felelt meg a közbeszerzési eljárás dokumentumaiban meghatározott alkalmassági követelményeknek, a kezdeményezés tartalma szerint az ajánlatkérő nem bocsátott a rendelkezésére olyan dokumentumot, amelyből megállapítható lett volna, hogy az ajánlatkérő eleget tett a Kbt. 142. § (1) bekezdésében írt kögens kötelezettségének.

41. Tényként állapítható meg a Döntőbizottság rendelkezésére álló iratok alapján, hogy az ajánlatkérő és az érdekelt között, a közbeszerzési eljárás eredményeként 2018. november 1-én kötött szerződés teljesítése során 2020. február hónapban a Róna Busz Travel Kft. 8 alkalommal vett részt a szerződés teljesítésében.

42. A Róna Busz Travel Kft.-nek a szerződés teljesítésébe alvállalkozóként történő bevonásával az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége beállt. A vitatott jogszabályhely nem rendelkezik arról, hogy az ajánlatkérő ellenőrzési és dokumentálási kötelezettsége az érdekelt értesítése alapján következik be, az ajánlatkérőnek a szerződés teljesítését folyamatosan ellenőriznie kell, különösen olyan esetben, amikor az ajánlatkérő tudomással bír az érdekelt szerződés teljesítésével kapcsolatban, a teljesítés során felmerült problémájáról.

43. A Döntőbizottság rendelkezésére álló dokumentumok között nem volt fellelhető és a jogorvoslati eljárás során sem nyújtott be az ajánlatkérő olyan iratot, amelyből a Döntőbizottság megállapíthatta, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési szerződés teljesítése során ellenőrizte az alvállalkozó közbeszerzési dokumentumokban rögzített alkalmassági követelményeknek megfelelőségét. Az ajánlatkérő a kezdeményező által folytatott hatósági ellenőrzés során nyilatkozott arról, hogy tudomása volt arról, hogy meghatározott időszakban a Róna Busz Travel Kft. teljesítette a szolgáltatást.

44. A Döntőbizottság által folytatott jogorvoslati eljárás során az ajánlatkérő nyilatkozott arról, hogy tudomása volt az érdekelt szerződés teljesítése során felmerült problémájáról. A Döntőbizottság álláspontja szerint az érdekelt egymásnak ellentmondó nyilatkozatai a szerződés teljesítéséről különösen azt támasztják alá, hogy az ajánlatkérőnek ellenőriznie kellett volna a szerződés jogszerű teljesítését.

45. Tény, hogy a Kbt. több kötelezettséget is megállapít az érdekelt vonatkozásában, azonban a kifogásolt jogszabályhely nem írja elő, hogy az ajánlatkérő az érdekelt értesítését követően köteles ellenőrizni az alvállalkozó tekintetében az alkalmassági követelmények teljesülését.

46. Az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettségéből az is következik, hogy az ajánlatkérő ismeri a birtokában lévő iratok tartalmát. Az ajánlatkérő rendelkezésére álltak a menetlevelek, továbbá a szállítási szolgáltatás teljesítésében résztvevő gépjárművek műszaki dokumentumai, amelyek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ajánlatkérő tudomással bírt a Róna Busz Travel Kft. alvállalkozóként történt bevonásáról.

47. A jogsértés megvalósulása tekintetében közömbös, hogy hány alkalommal, milyen okból vette igénybe az érdekelt másik alvállalkozó teljesítését. Szintén nem menti ki az ajánlatkérő mulasztását az a körülmény, hogy a Róna Busz Travel Kft. megfelelően teljesítette a szerződést, ugyanis a Kbt. 142. § (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség a közbeszerzési dokumentumokban rögzített követelmények teljesülésének ellenőrzésére vonatkozik.

48. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő nem tett eleget a Kbt. által rendelt dokumentálási kötelezettségének és ezzel megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdését.

49. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a fenti indokok alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján rendelkezett a jogsértés megállapításáról és annak jogkövetkezményeiről a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint.

A Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontja szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezte a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását [153. §] és a Döntőbizottság megállapítja a jogsértés megtörténtét.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének, illetve az eltiltás időtartamának megállapításában az eset összes körülményét -, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

50. A Döntőbizottság a jogsértés megállapítását követően jelen esetben nem mérlegelhette a bírság kiszabását a Kbt. 165. § (6) bekezdés e) pontjára tekintettel.

51. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során az eset összes körülményét figyelembe vette. A Döntőbizottság figyelembe vette a jogsértés súlyát, a beszerzés tárgyát és értékét (19.350.489.-Ft) és azt is, hogy a beszerzés részben támogatásból valósult meg. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő javára értékelte a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt időtartamot. A Döntőbizottság azt is az ajánlatkérő javára értékelte, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás

eredményére, a nyertes ajánlattevőként szerződő fél személyére nem volt kihatással. Szintén az ajánlatkérő javára értékelte a Döntőbizottság azt a körülményt, hogy az ajánlatkérő együttműködő magatartást tanúsított a jogorvoslati eljárás során és a Döntőbizottság korábban bírság kiszabásával járó jogsértést nem állapított meg az ajánlatkérővel szemben.

A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy a bevont alvállalkozó megfelelt a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott műszaki alkalmassági követelményeknek. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő terhére értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés nem reparálható. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

52. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről.

53. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

54. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 20221. március 28.

Dr. Szathmári Réka sk.
közbeszerzési biztos

Bán János sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Bakos Balázs felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó – kezdeményező képviselőjében (kizárólag elektronikus úton)
2. Dr. Halász Erik felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó – ajánlatkérő képviselőjében
3. D. Vásárhelyi Buda ügyvéd (Budapest, Széchenyi István tér 7-8.) – érdekelt képviselőjében
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)
5. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)